

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntagma Ivris || Vniversi, Atqve Legvm || Pene Omnivm
Gentivm, Et || Rervm Pvblicarvm Præcipvarvm,||**

Grégoire, Pierre

Francofurti ad Mœnum, M.D.XCIX.

VD16 VD16 G 2999

16 Vindicte diuine in sacrilegos exempla.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97739)

pus obtinuit. Et proinde vouit & cōstruxit monasterium in loco, qui dicitur de Wissemburg, &c. vt est apud Trithemium in breuiar. hyst. Franc. in 31. rege. Idem que refert, in sine Bruniarii, viliam animam Caroli Martelli regis etiam Gallorum, deportari ad inferos, quod multas ecclesias spoliasset, dum bellis inimicis persequeretur. Refert Petrus abbas Cluniacensis, lib. 2. de mirac. Mariconensem comitem quendam qui tyrannice ecclesie bona occuparat, raptum die solemini a demone, qui forma equitis cum equo nigro ingressus domum, eum extraxit inuitum, & equum iussit conscendere, quo sublatus in aerem, clamans, succurrite ciues, nunquam postea comparuit ostium; quo egressus erat, obtruratum in rei memoriam. Quod cum Ogerius Guillelmi comitis procurator, ob aliquam reipublice necessitatē vellet referare, & qui operas locauerat cepisset demoliri, statim eundem iterum & equi operas correptum, & in aerem eleuatum, postea collapsum & collisum, manu qua opus demoliri tentauerat contracta. Eoque miraculo perterritos ciues in perpetuum rei memoriam iussisse eum locum occludi, comitisq; filium Quidonem nomine, cū triginta militibus Clunacum venisse, & religionis habitū suscepisse. Anno Domini 897. cum Northmani oppidum D. Bertini spoliare conarentur, subito omnes ad vnum luminibus capti sunt, vt scribit Meyerus lib. 2. ann. Flandriae. Scribit Pau. Amylius lib. 5. hyst. Fran. & in Ludouico iunior, Cabillonensem etiam comitem ecclesiis infestum, dum frequentius procerum conuiuio epularetur, ab ignoto quodam equo prostratus sedente, euocatum euissse, coactumq; e vestigio conscendere, e conspectu procul raptum, nec deinceps vpiam apparuisse.

De quibusdam Sacrilegiis alterius generis. CAP. 17.

- 1 Indulgentiarum scilicet quas foras, vt sacrilegi puniuntur.
- 2 Religionis pretextu ceteris illicitis fieri non debent.
- 3 Philippi Imperatoris sacrilegium vindicatum diuinitus.
- 4 Ecclesiastica bona vsurpantes, pauperes fiunt.

FURTUM quod velamento pietatis fit, ad sacrilegium pertinere non inepte dicemus, & extra ordinem puniri, vt quas foras illi indulgentiarum fucos, quas non habet, ex concilio Viennensi puniuntur, cle. 2. per totam, de pœ. ap. Cl. & c. cum ex eo, eod. apud Greg. 2. Voluit & Vlp. in l. 2. de extraor. crim. lib. 4. P. tit. ii. sub prete-xu religionis, vel soluendi voti, ceteris illicitis fieri non debere. Verore nos res inter nos tam pessime succedant, quod velamento pietatis vel alio fucos, ecclesiastica res a pauperum destinato vsu, ecclesiis eripiuntur: quo modo cunque enita hoc excusatur, vere tamē sacrilegium videtur, & De iura prouocat. Referam t̄ exemplum Philippi Imperatoris, qui successit in imperio Henrico V. Ifratri: eni in eum defecerent pecunie, quibus præberet salaria militibus, primus cepit distrahere prædia, quæ Fredericus pater acq̄sierat in Alemania: deinde cuiuslibet baroni seu ministri-ali villas seu prædia rustica, seu ecclesiis sibi proxime obligauit. Quam obrem pluribus idē ecclesiis diuexatis, ex communi-catus fuit ab Innocentio III. Tandem que sub gladio tyranni ce-didit, vt scribit Abbas Vesp̄erg. in Chronico. Expet̄ t̄ sunt plures principes in Gallia, & Germania, quantum postea nocuit ex adipe ecclesie, domus paternas & proximorū ditasse. Ad tempus quip-pē modicum durauerat hæ sacrilegæ ex abbatibus & episcopatibus compilatæ opes, & cum istarū ruina propriæ quoq; euauerunt: & qui istis vsi sunt, vel eorum filii misere perierunt, vt plerunq;e. Quamuis enim sacrilegi ab hominibus non plectantur, non pos-sunt tamen Dei effigere iudicium, vt proximo capite docuimus. Sunt hodie tot illustrium virorum successores pauperissimi, & fe-re erronei & mēdici, dicam & audacter prædones & latrones ef-fecti, quod ecclesias spoliarunt, & breui tempore cum illis & sua amiserunt, quæ maiores virtute parauerant & reliquerat. Et male parat, cum male dilabuntur, bene parat, sed a male partis polluta, secum communionem pertrahunt.

De pœnis quasi sacrilegii. Cap. 18.

- 1 Sacrilegi habetur, qui infert iniurias ecclesie, aut eius ministris. Item occupans prædia ecclesiastica. Itē qui mandata principum contemnit: & de eorum pœnis. & 2. & 3.
- 2 Qui t̄ prouerit in ecclesias catholicas, & ipsi sacerdotibus, & sacri cultus ministerium præbentibus infert iniuriam, vt sacrilegijs capitali supplicio damnatur ab Archadio & Hono-rio CC. h. qui in hoc genus. 10. de epis. & cler. C. Quorum sentētia

translata inter summorum pontificum sanctiones, & in primis §. si quis, 2. q. 1. Accedit quippe hoc crimen crimini læsæ maiestatis, & si quis suadente, 17. q. 4. Qui t̄ occupant vel inuadunt prædia di- uinis vsibus destinata, vt sacrilegi quoque excommunicantur, c. nulli liceat. c. quicunq; c. prædia, 12. q. 2. donec restituant, & ultra, ex aliquibus legibus in quadruplum, c. in antiquis. c. si seculi, 12. q. 2. ex aliquibus in decuplum puniuntur, c. in legib. 12. q. 2. Qui t̄ man-data principum non exequuntur, & crimen hoc admittit sacri-legii, l. 1. vt ord. dig. ser. lib. 12. C. tit. 8. Quam obrem pœna adicitur, quæ distinguenda, num negligentur mandata principis, an vero con-temnantur. Multum enim inter hæc interest, vt not. in c. quis an-tem, 10. dist. gl. in c. metropolitanum, in ver. ex. consensu, 2. q. 7. L. 1. de Pen. in l. 1. in ver. contemserit. de priuileg. qui in sac. pal. mil. lib. 12. C. tit. 29. Quod si negligentur, an illa mādata magni ponderis sint & iacturam reipub. inferant, an non: nam illis non solum iactura bonorum, sed & vltimum supplicium imminet, vt in l. 1. §. fina. de offic. præf. præf. Afr. lib. 1. C. tit. 30. l. 3. §. in bello, & homine delictum. §. consumacia. de re mil. P. illis lenior pœna & arbitraria, l. de i. b. sac. lib. 10. C. l. sanctio legum, de pœn. in P. Luc. de Pen. in d. l. vt ord. dig. ser. ue. C. Quod si contemnat quis iussa principum superbe, incidit in legem Iuliam maiestatis, & pœnam experitur vltimi supplicii, c. absit, 11. q. 3. Et si ecclesiasticum superiorem contemnit, anathe-mate feritur. Ceterum si quis non contemnat, sed rationem ha-beat cur implere noluerit, potest suspendere executionē, & mo-neri principem, & exspectare secundam iussionem, impunequē hoc facit, c. si quando, c. 5. de reser. ap. Greg. c. cum teueamus, 6. de præ-ben. quia pleraq; propter importunitatem potentium, vel incon-siderate, propter negotiorum multitudinem, quibus occupatur princeps, impetrantur a principe quæ admitti a iudicibus nō de-bent, c. cum in inuicute, 12. §. ceterum, de purg. can. l. 1. de pet. bon. sub-l. lib. 10. C. tit. 12. c. importuna. de pœn. dist. 1. In quibus autem prin-cipi obediendum non fit, vide quæ dixi §. lib. 6. c. 10. num. 11.

De lege Iulia peculatus. Cap. 19.

P. lib. 48. tit. 13. C. lib. 9. tit. 28.

- 1 Peculatus crimen accedit ad sacrilegium, & quid sit.
- 2 Pecunia publica in alios vsus, quam destinata est, non debet im-pendi. Nec ab administratore reip. mutui sibi debiti nomine retineri possunt. eod.
- 3 Peculatus crimine qui tenentur.
- 4 Peculatus pœna qualis, & quæ imponenda sit, & 5.
- 5 Heredes iudicio peculatus defuncti conueniri possunt.
- 6 Peculatus pœna in Gallia.
- 7 Populus cogit euomere, quæ quas foras intercipiunt.
- 8 Peculatus crimen post quinque annos non obicitur.
- 9 Peculatus socii tenentur, qui ministerium præbent, eadem pœna.

SACRILEGIUM si instat est & peculatus, pecuniam sacrā, religiosā, publicam auferre, vel interciperi, vel in rem suam conuertere: aut facere quo quis auferat, intercipiat, vel in rem suam vertat. Aut in as, aurum, argentumve publicum quid indere, immisce-re: aut facere scienter dolo malo vt quid indatur, immisceatur-ve, vt ait Vlp. in l. 1. §. l. sacrilegii. 9. §. fin. ad leg. Iul. pecul. P. §. item lex Iulia peculatus, de publi. iud. Ad dendo quippe metallo aliud quod deterius illud faciat, furtum inferitur vilitati publicæ, l. lege Cor-nelia, 9. ad l. Corn. de falsis. P. vt in falsa moneta dicemus. Sicut ii qui cum monetam publicam operantur, sibi extensius euden-tes, furtum & peculatum admittunt, l. sacrilegii, 6. ad leg. Iul. pecul. Peculatum Labeo definit, pecuniæ publicæ aut sacræ furtum, nō ab eo factum cuius periculo fuit, d. l. sacrilegii, 9. eo. Ad pecuniam fiscale, & ciuitatis Romanæ scilicet hoc crimen pertinere posse Martianus tradit, l. 4. §. fin. eo. quia alicubi legamus, propriissime accipi publicum, quoad statum rei Romanæ tantū pertinet, Ca-tius in Lenm qui veltigal, 16. de verb. sig. Vlp. l. 1. §. huius studis, de iust. & iur. §. huiusmodi, eo ap. Justin. Nec pro furto pecuniarū aliarum ciuitatum datur peculatus iudicium, sed furti, l. ob pecuniam, 83. de furt. P. quamuis quæ ciuitatis dici possint publica aliquando, l. in-ter publica, de verb. sign. Cicero Philipp. 12. Sestertium septies milies auertisse Antonium pecunia publica iudicantis: num fraude pote-rit carere peculatus? Et rursus idem act. 5. in Ver. Pœnius frater ius quas foras, impudentissimum tuum furtum, certissimumq; tuum pe-culatum: nam quo alio nomine pecunia publica sanerato est appel-landa? Prohibetur t̄ iure, ne mutui interuentione opposita, pecuniam publicā quis inuadat, vel conetur inuadere, l. 1. de iis quæ ex pub. coll. illata sunt non vsur. l. 10. C. tit. 73. quia pecunia publicæ

